

**Załącznik
do Uchwały Nr 11563/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 12 lutego 2024 r.**

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Gminy Kamiennik 2030*, Zarząd Województwa Opolskiego stwierdził, że wyznaczone w projekcie dokumentu cele strategiczne, kierunki działań, ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej wpisują się w sposób bezpośredni lub pośredni w cele *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* i nie są sprzeczne z ustaleniami i rekomendacjami dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Tym niemniej Zarząd Województwa zwraca uwagę na potrzebę weryfikacji, uzupełnień lub korekt treści dokumentu w poniższym zakresie:

- 1) Uzupełnienia ilustracji graficznej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Co prawda dokument zawiera rozdział o tytule: MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY, to jednak stwierdza się, że zamieszczone w nim rysunki (mapy) nie odzwierciedlają istoty zagadnienia. Jak podają sami autorzy (str. 65), cyt.: *Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej służy zobrazowaniu przestrzennej struktury gminy, włączając w to kierunki rozwoju oraz poszczególne zadania inwestycyjne*. Niestety rysunki modelu (nr 41, 42, 43) nie zawierają oznaczeń pozwalających zidentyfikować kierunki rozwoju, które definiuje projekt strategii gminy (gdzie będą koncentrować się obszary wzmocnienia obecnego zainwestowania: przemysłu, gospodarki rolnej i leśnej? oraz obszary, na których planowane jest podniesienie standardów zamieszkiwania i jakości przestrzeni publicznych) ani planowane zamierzenia inwestycyjne (np. gdzie mają być realizowane ścieżki rowerowe?). Ponadto, wbrew temu co stwierdzają autorzy (str. 63) Rys. 41 wcale nie ilustruje lokalizacji obszarów zabudowanych i układu transportowego (brak chociażby oznaczeń różnicowania kategorii dróg).
- 2) Proponujemy uzupełnienie rozdziału 8. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY o informacje odwołujące się do ustaleń i rekomendacji dla obszaru gminy Kamiennik wynikających z poziomu regionalnego. Strategia Opolskie 2030 w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa sytuuje Gminę Kamiennik jako wiejski obszar funkcjonalny, zagrożony trwałą marginalizacją w subregionie południowym. Dla tego obszaru dokument regionalny wskazuje szereg rekomendacji (tabela 14, str. 58), które warto przeanalizować i uwzględnić, a przynajmniej odnotować w rozdziale 8, że przy formułowaniu ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy brano pod uwagę także ustalenia Strategii Opolskie 2030.

Ponadto proponujemy:

- W związku z art. 13 ust. 1 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, określającego zawartość strategii rozwoju, sugerujemy przeniesienie treści tego Rozdziału do załącznika, a w jego miejsce zamieszczenie wniosków z diagnozy (**str. 6 Rozdział 3 Diagnoza stanu wyjściowego**).

- Proponujemy opatrzenie poniższego fragmentu na **str. 12 Rozdział 3.2 Ludność i procesy demograficzne** – przypisem lub zdaniem komentarza dotyczącym okresu, jakiego dotyczą podane dane:

„Gmina Kamiennik ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -39. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -12,16 na 1000 mieszkańców gminy Kamiennik. W 2022 roku urodziło się 17 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,45 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.”

Str. 39 Rozdział Wnioski z diagnozy – uwaga powiązana z uwagą pierwszą do str. 6. Zawartość tego Rozdziału odnosi się do ustaleń Analizy SWOT, zatem uwzględniając propozycję polegającą na przygotowaniu wniosków z diagnozy w poszczególnych obszarach tematycznych, niniejszy Rozdział należałoby zatytułować Analiza SWOT.

- **Str. 40 Analiza SWOT** – sugerujemy ponowną analizę czynników zidentyfikowanych w szansach i zagrożeniach. Obecne mają charakter wewnętrzny, czyli pozostają w polu oddziaływania/odpowiedzialności władz gminy i w prezentowanym brzmieniu powinny być ujęte w mocnych lub słabych stronach.

Warto byłoby ponadto uporządkować czynniki tematycznie, tak, aby ich prezentacja była bardziej usystematyzowana tj. np. skoro wymieniamy czynniki związane z infrastrukturą społeczną, to niech w danym miejscu wymienione zostaną wszystkie czynniki z tego obszaru, a po nich kolejne grupy czynników o podobnym charakterze.

- **Str. 43 Rysunek 40** – w nagłówku tabeli, bo to jest raczej tabela niż rysunek, zamieszczono prawdopodobnie wizję rozwoju. Warto byłoby to wyraźnie wyartykułować - w takim zapisie, nie wiadomo czy to jest wizja, czy może jakieś inne stwierdzenie.
- **Str. 43-58** – należałoby ujednoczyć nazewnictwo poziomów planowania strategicznego. Na str. 43 prezentowane są trzy poziomy: obszary, cele strategiczne i kierunki działań, a na stronach kolejnych pojawiają się: cele szczegółowe, cel główny, główne kierunki polityki rozwoju, czy główne kierunki działań. Powoduje to trudność ze zrozumieniem jak jest rzeczywiście struktura dokumentu w zakresie celów i jakie są relacje pomiędzy nimi.
- **Str. 44** – w obszarze Mieszkańcy zidentyfikowany jest cel szczegółowy, przy czym w kolejnym akapicie na tej samej stronie przyjmuje on nazwę: cel główny. Dodatkowo na str. 43 cel ten określany jest jako strategiczny. Należałoby uporządkować nazewnictwo tego poziomu planowania strategicznego i wprowadzić jednolitą nazwę.
- **Str. 49, 55, 57** – w obszarze Środowisko zidentyfikowany jest cel szczegółowy, przy czym na str. 43 cel ten określany jest jako strategiczny. Ta sama sytuacja ma miejsce w odniesieniu do obszaru Gospodarka i Rozwój infrastruktury i dostępności usług. Przy czym ten ostatni obszar nie jest tożsamy z obszarem wskazanym na str. 43, tam nosi nazwę Współczesna infrastruktura. Należałoby uporządkować nazewnictwo tego poziomu planowania strategicznego i wprowadzić stosowne korekty.
- **Str. 59 Rozdział 6 Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia** – w części poświęconej monitoringowi warto dodać informacje w jakich cyklach czasowych taki monitoring będzie realizowany.
- **Str. 69 Rozdział 9 Obszary Strategicznej Interwencji** – prosimy o korektę niżej przytoczonych zapisów, tak, aby jednoznacznie z nich wynikało, że Gmina Kamiennik zalicza się do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Zostało to jasno ujęte w Strategii Opolskie 2030 w opisie OSI krajowych.

„W oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 gmina Kamiennik nie została objęta obszarami Strategicznej Interwencji jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją, w której kumulują się w szczególności problemy natury społecznej (starość demograficzna, odpływ mieszkańców, ograniczona dostępność do usług, niska aktywność społeczna, wykształcenie ludności, poziom edukacji szkolnej, ubóstwo dochodowe).

Gmina Kamiennik należy do Subregionu Południowego, gdzie została zaliczona jako Obszar Strategicznej Interwencji Subregionu odznaczający się trwałą marginalizacją.

- **Str. 70 Tabela 13** - Tytuł tabeli i pierwszy nagłówek wymagają korekty. Powinno być: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- **Str. 83 Rozdział 12 Ramy finansowe i źródła finansowania** – podane w treści rozdziału kwoty jakie Polska otrzyma w ramach polityki spójności wymagają weryfikacji.

Ponadto zwracamy uwagę na kwestie dotyczące przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko opiniowanego projektu oraz jego ewaluacji ex-ante, których w przedłożonej wersji nie odnajdujemy.